

**ผลการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณต่อความรู้
และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น
Spiritually Based Sex Education and its Effects
on Adolescents Knowledge and Attitude**

บทความวิจัย

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ

Journal of Nursing Science & Health

ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม) 2556

Volume 36 No.1 (January-March) 2013

แพชนี สมกำลึง พย.ม.* ยุทธชัย ไชยสิทธิ์ พย.ม.**

Patchanee Somkumlung MSN.RN* Yuttachai Chaiyasit MSN.**

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้และเจตคติการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นที่ได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณตามแนวคิดความต้องการด้านจิตวิญญาณของ High-field (1992) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในจังหวัดนครพนม จำนวน 60 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น หาค่าความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.80 และ 0.75 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -7.42, P < 0.05$) 2) คะแนนเฉลี่ยเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -5.30, P < 0.05$)

คำสำคัญ : จิตวิญญาณ เพศศึกษา เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่น

Abstract

The purpose of this research was to compare the knowledge and attitude toward sexual intercourse prevention in adolescence between before and after received sex education focus in spiritual dimension teaching. Sampling group were 60 students from a lower-secondary school in Si Songkhram district, Nakhonpanom province by purposive sampling technique. The Sex education focus in spiritual dimension teaching base on spiritual need concept of Highfield (1992) was used in the sampling group and then there were follow-ups after the experiment. Data were collected using demographic data questionnaire and tests of knowledge and attitude toward sexual intercourse prevention in adolescence. The reliability by Cronbach's alpha coefficients of the knowledge and attitude tests were 0.80 and 0.75. The descriptive data were analyzed in terms of frequency, percentage, mean and standard deviation. The mean difference of the critical thinking ability score was analyzed by t-test. The results

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยนครพนม

** อาจารย์พยาบาล มหาวิทยาลัยนครพนม

showed that 1) The mean knowledge score regarding sexual intercourse prevention in adolescence of sampling group between before and after the experiment were statistical significantly difference at the 0.05 level . 2) The mean attitude score regarding sexual intercourse prevention in adolescence of sampling group between before and after the experiment were statistical significantly difference at the 0.05 level.

keywords: spiritual, sex education, early sexual initiation in adolescence

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนึ่งในปัญหาสำคัญสำหรับวัยรุ่นไทยคือการตั้งครรภ์ไม่พร้อมและการทำแท้ง ปี พ.ศ. 2552 วัยรุ่นไทยอายุต่ำกว่า 20 ปีคลอดบุตรสูงถึงร้อยละ 16 และอายุต่ำสุดที่มาคลอดบุตรอายุเพียง 10 ขวบเท่านั้น¹ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร วัยรุ่นส่วนใหญ่คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องธรรมดา และเป็นเรื่องที่ดีเมื่อมีการป้องกัน ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อตัววัยรุ่น ครอบครัวและสังคม² ทุกภาคส่วนจึงระดมสรรพกำลังเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ผลการทบทวนวรรณกรรมพบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้อง ขาดทักษะในเชิงวิเคราะห์สถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทำให้ขาดความระมัดระวังและป้องกันตนเอง นักเรียนส่วนใหญ่เรียกร้องให้มีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน นอกจากนี้ความรู้แล้ววัยรุ่นยังมีเจตคติที่เกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากสังคมไทยในอดีตมาก เช่น การมีเพศสัมพันธ์เป็นวิธีการแสวงหาคนที่เหมาะสมที่สุดที่จะมาเป็นคู่ชีวิต ทำให้ตนเองเป็นคนมีค่า มีความสำคัญใครๆ ก็ต้องการ จากวรรณกรรมพอจะชี้ให้เห็นว่า ปัญหาเด็กและเยาวชนมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ไม่ถูกต้อง³ และที่สำคัญรากฐานความคิดมาจากการแสวงหาความสุขความมีคุณค่าในตนเอง ต้องการได้รับความรักและการยอมรับจากผู้อื่น เมื่อพิจารณาแล้วปัญหานี้ได้สะท้อนให้เห็นความต้องการทางจิตวิญญาณของวัยรุ่น กล่าวคือวัยรุ่นมีความต้องการความรัก ต้องการเป็นที่รัก เป็นคนที่มีค่ามีความสำคัญทั้งในมุมมองของตนเองและผู้อื่น ซึ่ง

บุคคลในวัยนี้นั้นเริ่มมีความต้องการทางเพศอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมน และยังมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ไม่มั่นคง จึงเป็นช่วงวัยที่ล่อแหลมมีความเสี่ยงที่บุคคลวัยนี้จะตอบสนองความต้องการดังกล่าวโดยการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งวัยรุ่นเข้าใจว่าเป็นพฤติกรรมของการมอบความรักและการได้รับความรัก ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นกันวันจะเพิ่มมากขึ้นและส่งผลกระทบต่อสังคมรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ แม้จะมีการสอนเพศศึกษากันอย่างแพร่หลายทั้งในโรงเรียนและทางสื่อต่างๆ แต่จากสถานการณ์การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรกลับเพิ่มสูงขึ้น นี่เป็นสัญญาณความล้มเหลวของเพศศึกษาที่ไม่ได้ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น⁴ ซึ่งแนวคิดการจัดการสอนเพศศึกษาในปัจจุบันนั้นลดทอนความสำคัญของข้อห้ามทางสังคมไทย เช่น การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน และสนับสนุนให้ผู้สอนเพศศึกษายอมรับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในทุกรูปแบบ โดยหันมาแนะนำการดูแลสุขภาพทางเพศในมิติการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์แทน⁵ และยังมีรายงานว่าเพศศึกษากระตุ้นให้วัยรุ่นหญิงตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้นและมีการตั้งครรภ์ตั้งแต่อายุยังน้อย ทั้งนี้มาจากการที่วัยรุ่นรู้วิธีคุมกำเนิด จึงตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ง่ายขึ้น⁶ ประกอบกับวัยรุ่นไทยเข้าถึงสื่อในทุกรูปแบบ สื่อเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อความรู้ ความคิด เจตคติในเรื่องเพศของวัยรุ่น⁷ เนื้อหาในสื่อล้วนแล้วแต่เป็นสัญลักษณ์ของการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยเฉพาะเมื่อวัยรุ่นรู้จักการป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมจึงต้องการการสอดแทรกมิติทางจริยธรรม คุณค่าและความดีงามของวิถีไทยอย่างจริงจัง จึงจะทำให้สังคมไทยผ่านพ้นความล้มเหลวในการป้องกันการมีเพศ

สัมพันธ์ในวัยรุ่น^๘ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาที่จะส่งผลดีต่อเรื่องนี้จึงไม่เพียงแต่เป็นการสอนเพศศึกษาที่มุ่งให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเท่านั้น แต่การสอนเพศศึกษาจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการทางจิตวิญญาณของวัยรุ่นด้วยซึ่งได้แก่ ความรัก คุณค่าของชีวิต ความสัมพันธ์ที่ดี ความฝันและความหวังในอนาคตที่ดี จึงจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน เพราะจิตวิญญาณคือส่วนที่สำคัญที่สุดของบุคคลมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก การกระทำ และแนวทางในการดำเนินชีวิต การที่บุคคลได้รับการตอบสนองในมิติจิตวิญญาณนั้นส่งผลดีต่อสติปัญญา เจตคติและ พฤติกรรม^๙ ดังนั้นผู้วิจัยจึงออกแบบการสอนเพศศึกษาโดยมุ่งเน้นมิติจิตวิญญาณเป็นเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ การสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณเป็นการสอนที่บูรณาการแนวคิดเพศศึกษากับความต้องการทางจิตวิญญาณของวัยรุ่น ซึ่งผลการสอนเพศศึกษาวิธีนี้ทำให้วัยรุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้และเจตคติในเรื่องเพศ¹⁰ โดยผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดความต้องการทางจิตวิญญาณของ Highfield (1992)¹¹ เป็นกรอบในการวิจัย จำแนกความต้องการด้านจิตวิญญาณของมนุษย์ออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ต้องการยอมรับตนเอง (self-acceptance) 2) ต้องการมีความความสัมพันธ์กับผู้อื่น (relationship) 3) ต้องการความหวัง (hope) ซึ่งชุดการสอนเพศศึกษาที่มุ่งเน้นมิติจิตวิญญาณนั้นประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตอย่างมีความหมายและเห็นคุณค่าของตนเอง การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการรักษา สัมพันธภาพที่ดีและยืนยาว และการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับเป้าหมายของชีวิต ความหวังและความมั่นใจในอนาคตที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

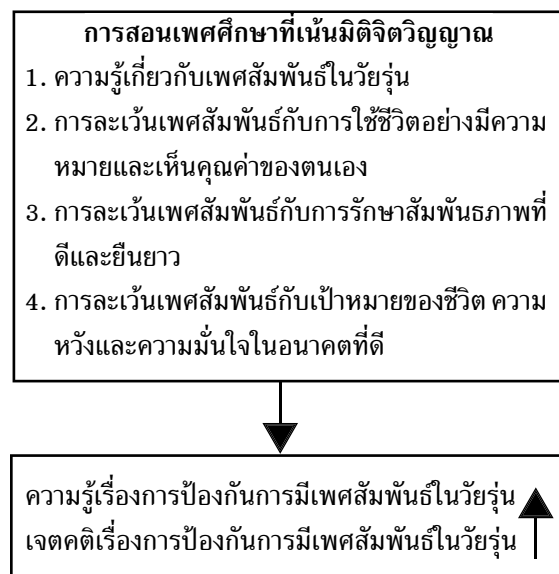
1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นจิตวิญญาณ

สมมุติฐานการวิจัย

1. ความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นจิตวิญญาณสูงกว่าก่อนทดลอง
2. เจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างภายหลังได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นจิตวิญญาณสูงกว่าก่อนทดลอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดความต้องการทางจิตวิญญาณของ Highfield (1992) จำแนกความต้องการด้านจิตวิญญาณของมนุษย์ออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ต้องการยอมรับตนเอง 2) ต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น 3) ต้องการความหวังต้องการความคิด ความมั่นใจในทางที่ดีเกี่ยวกับอนาคต การสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณประกอบด้วย การให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตอย่างมีความหมายและเห็นคุณค่าของตนเอง การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการรักษา สัมพันธภาพที่ดีและยืนยาว และการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับเป้าหมายของชีวิต ความหวังและความมั่นใจในอนาคตที่ดี ซึ่งจะทำให้ความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเพิ่มขึ้น^๑ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง ชนิดกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังทดลอง (one – group pretest–posttest designs) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังที่ได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณ โดยรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนมจำนวน 2,525 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาดังนี้

มีความเป็นไปได้ในการวิจัยโดยพิจารณาจากการให้ความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ รวมทั้งนักเรียนเป็นพื้นที่ที่ยังไม่มีการ วิจัยผลการสอน

เพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณต่อความรู้และเจตคติ เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากการพิจารณาตามลักษณะเบื้องต้นโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมดจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ โรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม โรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา โรงเรียนสามผงวิทยา โรงเรียนนาเดื่อพิทยา และโรงเรียนนาคำราษฎร์รังสรรค์ มีลักษณะเบื้องต้นที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 3 แห่ง คือโรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ โรงเรียนบ้านข้าพิทยาคมและโรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา การสุ่มตัวอย่างโรงเรียน ใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากเลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 แห่ง ได้แก่โรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม

การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นการคำนวณกรณีที่ทำทราบจำนวนประชากร การคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อประมาณสัดส่วน¹²โดยให้มีความคลาดเคลื่อนในการประมาณสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 5 เมื่อคำนวณแล้วได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 59-60 คน ดังนั้นจึงใช้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือชุดการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณ ที่ได้สังเคราะห์ขึ้น ซึ่งผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนการพัฒนาดังต่อไปนี้

ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ขอบเขตและเนื้อหาเรื่องเพศศึกษา หลักการและเป้าหมายการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณ แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการตอบสนองต่อความต้องการทางจิตวิญญาณ ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตอย่างมีความหมายและเห็นคุณค่าของตนเอง การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีและยืนยาว และการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับเป้าหมายของชีวิต ความหวังและความมั่นใจในอนาคตที่ดี

วิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามเนื้อหา เพื่อแบ่งเนื้อหาและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการสอนที่ได้พัฒนาขึ้น

สร้างแผนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนการสอนเพศศึกษาที่เน้นการตอบสนองต่อความต้องการทางจิตวิญญาณของผู้เรียน

ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน การบรรยาย ประกอบ สไลด์ ซึ่งผู้สอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณต้องมีบุคลิกภาพที่ผ่อนคลาย สนุกสนาน เข้าใจพฤติกรรมและความต้องการของวัยรุ่น และเหนือสิ่งอื่นใดควรเป็นผู้ที่มีความศรัทธา มุ่งมั่น ในการปกป้องวัยรุ่นจากค่านิยมที่ไม่ถูกต้องและบ่อนทำลายชีวิตและอนาคต เพราะการมีความเชื่อศรัทธาต่อสิ่งที่ถ่ายทอด จะส่งผลต่อบุคลิกภาพองค์รวมของผู้สอน ผู้รับการสอนจึงสามารถสัมผัสความรู้สึกมีชีวิตชีวา ถ้อยคำที่มีพลังแห่งความรักและปรารถนาดีแบบไม่มีเงื่อนไข ซึ่งถือเป็นการตอบสนองต่อความต้องการด้านจิตวิญญาณของวัยรุ่นอีกทางหนึ่ง ซึ่งมิติจิตวิญญาณนั้นส่งผลต่อ ความคิด เจตคติ และพฤติกรรม

การใช้สื่อวีดิโอชุดการทำแท้ง ซึ่งให้ภาพและเสียงจริงที่ชัดเจนของการทำแท้งในทุกขั้นตอน จากมูลนิธิเพื่อไทยและอาสาสมัครชาวอเมริกาที่จัดทำขึ้นเพื่อรณรงค์การป้องกันการทำแท้งในประเทศไทย เพื่อประกอบสาระเรื่องผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และเรื่องราวของแสงดาวชายรักร่วมเพศที่ได้รับผลกระทบจากการใช้ถุงยางอนามัย การเล่าประสบการณ์จริงของอาสาสมัครที่เคยผ่านการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและได้รับผลกระทบจากการทำแท้ง ทัศนคติการปฏิสนธิ (fertilization) และพัฒนาการของทารกในครรภ์ ประกอบสาระประเด็นการเห็นคุณค่าของตนเองและชีวิต

การเล่นเกมส์สโระไอยู๋ในมือเธอ และวิเคราะห์สะท้อนคิด สาระจากเกมส์ที่สะท้อนความจริงเรื่องเพศสัมพันธ์ไม่ได้ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและยืนยาว การฝึกทักษะการใช้คำพูดเพื่อปฏิเสธอย่างสร้างสรรค์ โดยสะท้อนเป้าหมายของชีวิตและความหวังในอนาคต

เค้าโครงเนื้อหาชุดการสอนความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เป็นเนื้อหาที่มุ่งนำเสนอเกี่ยวกับสภาพการณ์และความจริงของการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่น ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่น และการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่น

การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตอย่างมีความหมายและเห็นคุณค่าของตนเอง มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเอง เนื้อหาอธิบายถึงความพิเศษของร่างกายมนุษย์ที่ถูกออกแบบมาให้มีเพียงหนึ่งเดียว มีรหัสพันธุกรรมที่ไม่เคยซ้ำกัน เป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่สุดเหนือกว่าสรรพสิ่งทั้งปวง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต

การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการรักษาสัมพันธภาพที่ดีและยืนยาว มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถแยกแยะเรื่องความรัก ความใคร่ และความหลงใหล และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควรคือสิ่งที่ทำลายความสัมพันธ์อันดีระหว่างเรากับผู้อื่น

การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับเป้าหมายของชีวิต ความหวังและความมั่นใจในอนาคตที่ดี มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ความหวัง และความมั่นใจในอนาคตที่ดี และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรคืออุปสรรคสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นไม่ประสบผลสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวัง และยังส่งผลเสียต่อการดำเนินชีวิตเมื่อเข้าสู่ผู้ใหญ่ เช่น การขาดความมั่นใจ เชื่อใจในคู่สมรส ไม่มีความศรัทธาในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบวัดความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษาในวัยรุ่น ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การได้รับความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและแหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ

ประสบการณ์การมีคูรักรหรือมีแฟน การมีคูรักรหรือแฟนในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ใช้คำถามแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ มีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ ในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียวถ้าตอบถูกในข้อนั้นจะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดจะได้ 0 คะแนน

การแปลผลคะแนนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์การวิเคราะห์ระดับคะแนน หมายถึงเกณฑ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538) แบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

คะแนนอยู่ในช่วง 0 - 10 คิดเป็นร้อยละ 0-50 หมายถึงมีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนอยู่ในช่วง 11 - 15 คิดเป็นร้อยละ 51-75 หมายถึงมีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนอยู่ในช่วง 16 - 20 คิดเป็นร้อยละ 76-100 หมายถึงมีคะแนนอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 แบบวัดเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ประกอบด้วยคำถามที่มีลักษณะด้านบวกและด้านลบ (positive or negative statement) รวมจำนวน 30 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 อันดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยมาก ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ ข้อความเชิงบวก (positive statement) มีค่าคะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความเชิงลบ (negative statement) มีค่าคะแนน 1, 2, 3, 4, 5 ตามลำดับ

การแปลผลคะแนนเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ แปลผลตามคะแนนเฉลี่ย โดยใช้หลักการของ ประคอง กรรณสูต (2542) และจากผลการศึกษาของ พนิดา คำยุ (2538) ซึ่งวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

ระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00

ระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 3.50- 4.49

ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.50- 3.49

ระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49

ระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพชุดการสอน นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงและความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาที่สอน และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นำแผนการสอนมาปรับปรุงและแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นำแผนการสอนไปทดลองใช้ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนการสอนการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงและความตรงดังนี้

ผู้วิจัยนำแบบวัดความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและได้ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา นำมาหาความเที่ยง โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแห่งหนึ่งในจังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยง .80

นำแบบวัดเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา หาความเที่ยง โดยผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแห่งหนึ่งในจังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยง .75

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นก่อนทดลอง ทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนมถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเมื่อได้รับอนุญาตแล้วชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแก่คณาจารย์และนักเรียนที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการทดลอง ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตามแบบวัดความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นโดยกระทำในวันและเวลาที่พร้อมกันคือก่อนเริ่มการสอนผู้วิจัยดำเนินการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณในกลุ่มตัวอย่างตามแผนการสอน ซึ่งเป็นการสอนรายกลุ่ม เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น 30 นาที การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตอย่างมีความหมายและเห็นคุณค่าของตนเอง 30 นาที การละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีและยืนยาว 30 นาที และการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์กับเป้าหมายของชีวิต ความหวังและความมั่นใจในอนาคตที่ดี 30 นาที ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามตามแบบวัดความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นคือภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science / For Window) Version 11.5 ในการประมวลผลข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติพื้นฐาน การแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์คะแนนความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นด้วย ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังทดลองด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 55 คน คิดเป็น ร้อยละ 91.7 กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นมาก่อน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7 แต่ยังไม่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสูงถึงร้อยละ 56.7 ยังไม่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับผลเสียที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสูงถึงร้อยละ 66.7 แต่สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างได้รับเป็นส่วนใหญ่คือ การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นคิดเป็นร้อยละ 61.7 กลุ่มตัวอย่างบอกว่าเคยมีคูรักร้อยละ 51.7 และยอมรับว่าปัจจุบันมีคูรักร้อยละ 21

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นก่อนและหลังการทดลองเป็นดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นก่อนการทดลองเท่ากับ 10.37 คะแนน ($= 10.37$, $SD = 4.3$) และค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นภายหลังทดลองเท่ากับ 15.81 ($= 15.87$, $SD = 3.6$) คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -7.42$, $P < 0.05$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น					
	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		t P
	n	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
กลุ่มตัวอย่าง	60	10.37	4.3	15.81	3.6	-7.42* < .05

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นก่อนและหลังการทดลองเป็นดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นก่อนการทดลองเท่ากับ 2.7 คะแนน ($\bar{X} = 2.7$, $SD = .38$) และค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติเรื่องการป้องกัน

การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นภายหลังทดลองโดยใช้ระยะทดสอบห่างจากช่วงทดลองเป็นเวลา 1 เดือน เท่ากับ 3.1 คะแนน ($\bar{X} = 3.1$, $SD = .36$) คะแนนเฉลี่ยเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -5.30$, $P < 0.05$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ยเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น					
	ก่อนทดลอง			หลังทดลอง		t P
	n	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
กลุ่มตัวอย่าง	60	2.7	.38	3.1	.36	-5 .3* < .05

การอภิปรายผล

คะแนนเฉลี่ยความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณ นั้นเกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความศรัทธาในคุณค่าแห่งตน ความหมายและเป้าหมายของชีวิต จึงเป็นการสอนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติของผู้เรียน โดยการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรมีความสำคัญต่อคุณค่าและเป้าหมายของชีวิตของบุคคลในช่วงวัยรุ่น ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Baier¹³ ที่พบว่าการสื่อสารที่ได้ผลดีต่อเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรระหว่างมารดาและบุตรสาวคือการสื่อสารที่มีสาระที่ให้คุณค่าทางจิตวิญญาณซึ่งเกี่ยวกับความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนา และตามมุมมองของศาสนาเห็นว่า การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยมีในคู่สมรสเท่านั้น เช่นเดียวกับที่ทำการศึกษากลยุทธ์ในการทำพันธกิจด้านเพศในวัยรุ่นขององค์กรคริสเตียน ซึ่งพบว่า การสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณนั้นเป็นกุญแจไขความสำเร็จในการป้องกัน

การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น¹⁴ แม้แต่วัยรุ่นชายที่มีรายงานว่าการสอนสุศึกษาไม่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติในเรื่องเพศ แต่สำหรับการสอนที่เน้นมิติจิตวิญญาณกลับได้ผลดี โดยวัยรุ่นชายยอมรับว่าความคิดความเชื่อทางจิตวิญญาณมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในเรื่องเพศ¹⁵ เพราะจิตวิญญาณนี้คือส่วนที่สำคัญที่สุดของบุคคลมีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึก การกระทำ และแนวทางในการดำเนินชีวิต หากบุคคลใดได้รับการตอบสนองความต้องการด้านจิตวิญญาณ จะส่งผลต่อสติปัญญาความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ ความรู้สึกและเจตคติ ซึ่งการสอนในครั้งนี้มีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย ประกอบด้วย การบรรยาย เกมส์ การชมวีดิทัศน์ เรื่องราวจากประสบการณ์ชีวิตจริง มีสาระครอบคลุมและเชื่อมโยงกับความต้องการด้านจิตวิญญาณของวัยรุ่น กล่าวคือ การยอมรับตนเอง (self-acceptant) ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการด้านจิตวิญญาณที่สำคัญในวัยรุ่น ซึ่งผลการวิจัยของ Tschann & Alder¹⁶ พบว่าพฤติกรรมการยอมรับตนเองมีความสัมพันธ์กับการปกป้องตนเองจากผลกระทบของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิง สารการสอนอีกประการหนึ่งคือการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีและยืนยาว (relationship) ซึ่งการต้องการความสัมพันธ์ที่ดี

เป็นความต้องการด้านจิตวิญญาณในวัยรุ่น และมีบทบาทสำคัญต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น¹⁷ สอดคล้องกับแบบจำลองการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นเพศหญิงของ Tolman¹⁸ ซึ่งอธิบายว่าวัยรุ่นเพศหญิงใช้การ มีเพศสัมพันธ์เพื่อหวังจะรักษาและยึดความสัมพันธ์แบบคูรักเอาไว้ (dating/romantic relationships) จากผลการวิจัยของอาทิติย์ รัตนสมจิตร¹⁹ พบว่าวัยรุ่นไทยตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์เพราะต้องการผูกมัด ถ้าไม่มีเพศสัมพันธ์ด้วยกลัวแฟนเลิกหรือไปมีแฟนใหม่ และเชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์คือการแสดงความรัก การวิจัยในครั้งนี้ได้ออกแบบชุดการสอนที่ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับแนวคิด ความรัก ความใคร่ และความหลง ซึ่งมีแนวทางในการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีและยืนยาว จึงทำให้วัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน และมีเจตคติที่ถูกต้องในการวางตัวต่อเพศตรงข้ามอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นพฤติกรรมหนึ่งในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร นอกจากนี้ในชุดการสอนยังมีสาระเกี่ยวกับความหวังในอนาคตที่ดี ซึ่งวัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่เปี่ยมด้วยความฝัน และวาดหวังถึงอนาคต ผลการวิจัยของ Padilla-Walker, Hardy & Christensen²⁰ พบว่าความหวังเป็นสื่อกลางที่ดีในการสื่อสารกับวัยรุ่น ดังนั้นวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างจึงสนใจเรียนรู้และยอมรับสาระจากชุดการสอน ส่งผลให้มีความรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำรูปแบบการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณไปใช้ งานวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอทางเลือกใหม่ในการแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่น โดยการผสมผสานมิติด้านจิตวิญญาณเข้าไปในรูปแบบการสอนเพศศึกษาในวัยรุ่น ซึ่งผลจากการศึกษายืนยันความสำเร็จเบื้องต้นของรูปแบบการสอนดังกล่าว อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากจะนำผลการวิจัยไปใช้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เช่น ผู้ปกครอง

อาจารย์ สื่อ ผู้นำชุมชน ตลอดจนผู้กำหนดนโยบายด้านสังคมวัฒนธรรมและการจัดการศึกษา เนื่องจากรูปแบบการสอนนี้ให้ความสำคัญกับแนวคิดมิติจิตวิญญาณ ประกอบด้วย ความต้องการในการยอมรับตนเอง ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความคาดหวังในอนาคตที่ดี เป็นเรื่องละเอียดอ่อนต้องอาศัยระยะเวลาในการบ่มเพาะ ดังนั้นจึงต้องผสมผสานแนวคิดจากการสอนนี้เข้ากับการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเยาว์ พ่อแม่ผู้ปกครองถือเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในการปลูกฝังความเชื่อความศรัทธา เห็นคุณค่ากับการดำเนินชีวิตอย่างมีความหมายและเป้าหมาย วางพื้นฐานความคิดและค่านิยมที่ดี²¹ การให้ความรักความอบอุ่น ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อมิติจิตวิญญาณของบุคคล ซึ่งผู้ที่เติบโตด้วยความรักและการเอาใจใส่จะพึงพอใจและเห็นคุณค่าของตนเอง และนับเป็นการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่ได้ผลดี และแนวทางนี้ควรต่อเนื่องเมื่อเข้าสู่ระบบการศึกษา กล่าวคือ ครูอาจารย์ต้องเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต การวางตัวที่เหมาะสม การสื่อสารค่านิยมที่ถูกต้อง การสื่อสารและให้ข้อมูลความจริงเรื่องเพศที่มุ่งตอบสนองต่อความต้องการในการยอมรับและเห็นคุณค่าตนเอง การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และการดำเนินชีวิตตามเป้าหมาย ความหวังในอนาคตที่ดีของวัยรุ่น เหนือสิ่งอื่นใด กระแสสังคมควรชี้แนะในทางเดียวกัน ไม่ชี้แนะในทางสนับสนุนหรือยอมรับให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม เช่น การให้ความสำคัญของการแนะนำการคุมกำเนิดมากกว่าการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามของไทย การสื่อสารในทางหมดหวังหรือเบื่อหน่ายต่อพฤติกรรมวัยรุ่น แต่ควรให้โอกาสในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและแสดงให้เห็นการมีความหวังในทางที่ดีต่อตัววัยรุ่นอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการยอมรับนับถือและเห็นคุณค่าในความเป็นบุคคลของวัยรุ่น ซึ่งถือเป็นการตอบสนองต่อความต้องการทางจิตวิญญาณอันจะส่งผลดีต่อ ความคิด ความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ซึ่งถือเป็นแนวทางป้องกันอันตรายจากปัญหาต่าง ๆ เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา รวมทั้งการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นด้วย^{22,23}

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย การวิจัยนี้นับเป็นครั้งแรกของการพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นมิติจิตวิญญาณ เป็นงานวิจัยกึ่งทดลองที่ไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ และวัดตัวแปรตามเพียงสองด้านคือความรู้และทัศนคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเท่านั้น จึงควรทำการศึกษาเชิงทดลองที่มีกลุ่มเปรียบเทียบ และวัดตัวแปรตาม เช่น พฤติกรรมการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครพนม. แผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.; ม. ป. ป.].
2. วาสนา ถิ่นชนอน, วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์. การพัฒนาแนวทางการให้บริการหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นโดยครอบครัวมีส่วนร่วมในคลินิกฝากครรภ์ เครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ 2555; 35(2): 25-33.
3. Boyd BL. Attitudes, subjective norms, and perceived behavioral control as predictors of sexual practices in african-american women. [Ph.D. Dissertation in Psychology]. Washington, D.C.: Howard University; 2008.
4. McCarthy B, Grodsky E. Sex and school: Adolescent sexual intercourse and education. Social Problems 2011; 58(2): 213-34.
5. องค์การแพธ โครงการก้าวอย่างเข้าใจ. แนวคิดในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครูและผู้ปฏิบัติงานด้านเพศศึกษาสำหรับเยาวชน. กรุงเทพฯ : เฮอร์เจนท์ แทค จำกัด; 2550 .
6. Oettinger GS. The effects of sex education on teen sexual activity and teen pregnancy. The Journal of Political Economy 1999; 107(3): 606-44.
7. Hackbarth HJ. Media influence on young adults sexual attitudes and behaviors. [Master thesis in Arts]. Central Florida: University of Central Florida; 2006.
8. Nitirat P. Thai adolescents sexual behaviors and school-based sex education: Perspectives of stakeholders in Chanthaburi province, Thailand. [Ph.D. Dissertation in Nursing]. North Carolina: University of North Carolina at Chapel Hill; 2002.
9. Burhart L, Solalar PA, Hass S. Addressing spiritual leadership an organizational model. The J Nurs Adm 2008; 38(1): 33-9.
10. Korn RK. Defining self: The relationship between religiosity, spirituality, and risky health behaviors among young adults in large urban centers. [Ph.D. Dissertation in Psychology]. New Jeysey. Fairleigh Dickinson University; 2008.
11. Highfield MF. Spiritual health of oncology patients: nurse and patient perspectives. Cancer Nurs 1991; 15(1): 1-8.
12. วรพจน์ พรหมลัทยพรต. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการวิจัย. มหาสารคาม : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2546 .
13. Baier ME. A qualitative study of the sexual values held by southern baptist mothers and how they communicate these to their adolescent daughters. [Ph.D. Dissertation in Marriage and Family Therapy]. Texas: Texas Tech University; 2003.

14. Jones DL. A strategy for a successful Christian sexual education ministry in the African American church. [Ph.D. Dissertation in Ministry]. Georgia: Liberty University, Buptist Theological Seminary; 2011.
15. Schipper WC. Masculinity, spirituality, and sexuality: The interpreted, lived experience of the traditional age college male. [Ph.D. Dissertation in Psychology and a specialization in Men's Studies]. Stanford: Union Institute and University Theses; 2009.
16. Tschann JM, Ader NE. Sexual self-acceptance, communication with partner, and contraceptive use among adolescent females: A longitudinal study. *J Res Adolesc* 1997; 7(4): 413-30.
17. Roojanavech S. Spirituality and early sexual initiation among Thai adolescents. [Ph.D. Dissertation in Nursing]. California: Azusa Pacific University; 2012.
18. Tolman DL, Striepe MI, Harmon T. Gender matters: Constructing a model of adolescent sexual health. *J Sex Res* 2003; 40(1): 4-12.
19. อาทิตย์ รัตนสมจิตร. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์กับหญิงคนรักของนักศึกษาชาย. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา; 2547.
20. Padilla-Walker LM, Hardy SA, Christensen KJ. Adolescent hope as a mediator between parent-child connectedness and adolescent outcomes. *J Early Adoles* 2011; 31(6): 853-79.
21. Duarte-Velez Y, Bernal G, Bonilla K. Culturally adapted cognitive-behavioral therapy: Integrating sexual, spiritual, and family identities in an evidence-based treatment of a depressed Latino adolescent. *J Clin Psychol : In Session* 2010; 66(8): 895-906.
22. Brassai L, Piko BF, Steger MF. Meaning in life: Is it a protective factor for adolescents' psychological health?. *Int. J. Behv. Med* 2011; 18: 44-51.
23. Brassai L, Piko BF, Steger MF. Existential attitudes and Eastern European adolescents, problem and health behaviors highlighting the role of the search for meaning in life. *Psychol Record* 2012; 62: 719-34.